अॅग्रोमेट अॅडवायझरी बुलेटीन

ग्रामीण कृ ष मौसम सेवा, ऐएमएफयु,

कृषी हवामानशास्त्र वभाग

फोन : ०२०-२५५३८००९ कृषी महा वद्यालय, पुणे ४११ ००५ ई-मेल : amfupune@gmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला स मतीची साप्ताहिक बैठक दि. १६/०८/२०२४

जिल्हा :पुणे

मागील आठवडयाचे हवामान :

मागील आठवडयाचे हवामान : पुणे परिसरात मागील आठवडयात कमाल तापमान २७.० ते ३१.६ अंश सेल्सिअस तर कमान तापमान २१.६ ते २२.१ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान होते. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८५ ते ९० टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ५९ ते ८७ टक्के होती. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी ३.६ ते ५.३ क.मी. होता.

हवामान अंदाज : पुढील पाच दिवसात पुणे जिल्ह्यात कमाल तापमान ३१ ते ३३ अंश सेल्सिअस, तर कमान तापमान २४ ते २६ अंश सेल्सिअसच्या दरम्यान राहील. सकाळची सापेक्ष आर्द्रता ८८ टक्के तर दुपारची सापेक्ष आर्द्रता ६१ टक्के दरम्यान राहील. वाऱ्याचा सरासरी वेग ताशी १३ ते १८ क.मी. दरम्यान राहील. आकाश ढगाळ ते पूर्णतः ढगाळ राहील. वा-याची दिशा नैऋतेकडून ईशान्येकडे राहील.

मागील आठवड्यातील हवामान (१०/०८/२०२४ ते १६/०८/२०२४)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (१६/०८/२०२४ ते २०/०८/२०२४)				
10	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	दिनांक	17	18	19	20	21
0.8	0.4	2.8	0.7	0.0	0.0	0.0	पाऊस (ममी)	13	20	28	35	40
27.0	27.8	28.5	30.0	31.6	31.5	31.4	कमाल तापमान(अं.से.)	31	32	33	33	32
22.1	21.8	21.7	21.6	21.8	22.1	22.1	कमान तापमान(अं.से.)	26	25	25	24	24
							ढग स्थिती (आकाश)	8	8	6	8	8
85	87	90	87	87	89	85	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	89	90	87	86	86
82	87	66	59	62	62		दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	62	61	56	63	62
3.6	4.9	4.7	5.3	4.2	4.0	4.2	वाऱ्याचा वेग (कमी/तास)	18	17	16	14	13
							वाऱ्याची दिशा (अंश)	248	248	270	270	270

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	पीक अवस्था	कृ ष वषयक सल्ला
हवामान सारांश/ इशारा		भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादे शक हवामान केंद्र, मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक १६, १७ व १८ ऑगस्ट, २०२४ रोजी तुरळक ठिकाणी तर दिनांक १९ व २० ऑगस्ट, २०२४ रोजी काही ठिकाणी पावसाची शक्यता आहे. ईशारा : भारतीय हवामान खात्याच्या प्रादे शक हवामान केंद्र , मुंबई यांच्या अंदाजानुसार जिल्ह्यात दिनांक १७, १८, १९ व २० ऑगस्ट, २०२४ रोजी तुरळक ठिकाणी वादळी वारा (३० ते ४० कमी/तास), मेघगर्जना, वजांसह पावसाची शक्यता आहे.
वस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		वस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र वभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, ना शक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक २१ ते २७ ऑगस्ट, २०२४ दरम्यान ➢ पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा जास्त राहण्याची शक्यता आहे.

		➢ कमाल तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे. ➢ कमान तापमान सरासरी इतके राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		• जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी वादळी वारा (३० ते ४० कमी/तास), मेघगर्जना, वजांसह पावसाची शक्यता असल्याने शेतातील पावसाच्या पाण्याची निच-याची व्यवस्था करावी. • पावसाचा अंदाज बघून पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी स्टिकरसह करावी. • पावसाची शक्यता असल्याने पक्व झालेली पकांची काढणी करुन घ्यावी. काढणी केलेल्या शेतमालाची सुर क्षत ठिकाणी साठवणूक करावी. काढलेली पके पावसापासून संरक्षण होण्याच्या दृष्टीने योग्यरीत्या ताडपत्रीने झाकून ठेवावीत. • पाऊसापासून बचावासाठी उघडयावरील धान्य सुर क्षत स्थळी हलवावे. • शेतकरी बांधवांनी आपल्या पकाचे कीड व रोगासंदर्भात निय मत सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आ र्थक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. • शेतकरी बंधूनी हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला व हवामानचा पूर्वानुमाना करीता मेघदुत मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • तसेच शेतकरी बंधूनी मेघगर्जना व वजेचा पूर्वानुमाना करीता दा मनी मोबाईल ॲपचा वापर करावा. • पडणा-या पावसाचे पाणी शेतात साठवण्यासाठी/ मुर वण्यासाठी उपाय योजना करावी.
खरीप हंगाम	आंतरमशागत	पकामध्ये मशागतीयोग्य परिस्थिती असल्यास लोखंडी कोळप्याने कोळपणी कंवा खुरपणी करावी. त्यामुळे तण नियंत्रण व ओलावा टिकून राहण्यास मदत होईल.
भात	अ धक फुटव्याची अवस्था	भात खाचरातील व बांधावरील गवत काढून बांध तणमुक्त ठेवावेत, जेणेकरुन कडींच्या खाद्य वनस्पतीचा समूळ नायनाट केल्याने भात पीकावरील कडींच्या प्रदुर्भावावर आळा घालण्यास मदत होईल. ढगाळ वातावरण व अधूनमधनू पडणाऱ्या पाउसामुळे भात पीकावर बुरशीजन्य करपा रोगाचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता आहे. करपा रोगाचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास नियंत्रणासाठी ट्रायसायक्लोझोल ७५ टक्के पाण्यात मसळणारी भुकटी १० ग्रम प्रती १० ली. पाण्यात मसळून पाऊसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी. ज्या ठिकाणी लागवड केलेली रोपे अ धक फुटव्याच्या अवस्थेत ३ ते ५ सें.मी पाण्याची पातळी ठेवावी. पवळ्या खोडकीडीच्या नियंत्रणासाठी इ मडाक्लोरोपीड १७.८ % एस एल १२५ मली कंवा फप्रोनील ५ टक्के एस सी १५०० मली प्रती ५०० लीटर पाण्यात मसळून हेक्टरी स्वच्छ व निरभ्र वातावरणात फवारणी करावी.
तुर	फांद्या वाढण्याची अवस्था	तूर पक ४५ दिवसां चे झा ल्यानंतर शेंडे ५ सेमी वरु न खुडावेत. आवशक्यतेनुसार कोळपणी कंवा खुरपणी करावी त्यामुळे तण नियंत्रण व तणाचे अन्न्द्रव्यासाठी पकां शी स्पर्धा होणार नाही व ज मनीतील ओलावा टिकून राहण्यास मदत होईल.
सोयाबीन	फुलोरा अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे पकावर खोडमाशीचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास त्याच्या नियंत्रणासाठी क्लोरानट्रानिलीप्रोल १८.५ एस.सी. २.५ मली प्रति १० लटर पाण्यातून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी घ्यावी. पाने खाणाऱ्या अळीच्या नियंत्रणासाठी पकामध्ये हेक्टरी ५ या प्रमाणे स्पोडोल्युरचा वापर करून फरोमोन सापळे लावावेत. शक्य असल्यास प्रकाश सापळ्यांचा वापर करावा.
मुग उडीद	फुलोरा ते शेंगा लागण अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे रस शोषणाऱ्या कडीच्या नियंत्रणासाठी २ मली इमेडॉक्लो प्रड १७.८ % ईसी प्रती १० लटर पाण्यात मसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारावे.
मका	पक वाढीची अवस्था	सध्याच्या ढगाळ हवामानामुळे मका पकात खोड कीड नियंत्रणासाठी फोरेट १०% दाणेदार कटकनाशक हेक्टरी १० कलो प्रमाणे मातीत मसळावे. अमेरिकन लष्करी अळी नियंत्रणासाठी अझा डरेक्टिन (१५०० पी पी एम) ५ म ल प्रती लटर पाण्यात मसळून स्वच्छ वातावरणात पावसाची उघडीप पाहून व वारा शांत असताना फवारणी करावी.

कापूस	पाते लागणे अवस्था	कापूस पकास पाण्याची गरज संवेदनशील अवस्था जसे की, पाते लागणे, फुले लागणे व बोंडे पक्व होणे या अवस्थेत जास्त असते. त्यामुळे उपलब्धतेनुसार आधुनिक पद्धतीने संचन द्यावे कवा १ टक्का (१०० मली/१० लटर पाणी) फुले मायक्रो ग्रेड ॥ ची फवारणी करावी. पकामध्ये मशागतीयोग्य परिस्थिती असल्यास पीक तण वरहित ठेवण्यासाठी कुळवाच्या पाळ्या द्याव्यात. सध्याच्या ढगाळ व दमट हवामानामुळे कापूस पकावरील रस शोषणाऱ्या कडींच्या नियंत्रणासाठी ५ टक्के निंबोळी अर्काची फवारणी पावसाचा अंदाज पाहून व पावसाची उघडीप बघून करावी तसेच कापूस पकावरील हिरव्या अळीच्या नियंत्रणासाठी हेक्टरी ५ फेरोमन सापळे उभारावेत.
भेंडी व टोमॅटो	फळधारणा	भेंडी व टोमॅटोवरील फळपोखरणा-या अळीच्या व्यवस्थापनासाठी कडलेली फळे मातीत पुरुन टाकावीत तसेच डेल्टामेथ्रीन २.८ % ईसी ८ मली कंवा क्विनॉलफॉस २५ % ईसी २० मली कंवा लॅम्ब्डा सायहॅलोथ्रीन ५% ईसी ६ मली प्रति १० लटर पाण्यात मसळुन पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी.
केळी		बागेतील ज मन स्व.च्छ५ व भुसभु शत ठेवावी. त्या१करिता उभी आडवी कुळवणी करावी. दर ३ महिने अंतराने टीचणी बांधणी करावी. झाडांना मातीची भर द्यावी. केळीच्या बुंध्यालगत अनेक पले येऊ लागतात. ती वेळच्याण वेळी धारदार कोयत्याने निय मत काढून टाकावीत. केळीची रोगग्रस्त पाने कापून बागेबाहेर नष्ट करावीत. हिरवी पाने कापू नयेत. आवश्याकता भासल्याचस झाडास आधार द्यावा.
जनावरांचे व्यवस्थापन		जंताच्या व व वध आजाराच्या नियंत्रणासाठी पशु वैद्यकाच्या सहाय्याने जंतनाशक व लसी जनावरांना पाजावे/टोचून घ्यावे. पावसाळ्यात जनावराना ओला चारा अति प्रमाणात दिल्यामुळे जनावरांचे पोट फुगते त्यामुळे ओला चारा योग्य प्रमाणात द्यावा. शेळ्याना गोचीड व पसवा यांपासून त्रास होऊ नये म्हणून डेल्टामे थ्रन हे रसायन असलेले (उदा.ब्युटॉक्स) द्रावण पशू वैद्यकाच्या सल्ल्याने गोठ्यात व शेळयांच्या अंगावर फवारावे. पावसाळयात जनावरांच्या गोठया भोवती पाणी साठणार नाही तसेच गोठ्यात ओलसरपणा राहणार नाही याची दक्षता घ्यावी. जनावरांच्या पण्याच्या टाकयामध्ये पावसाचे वाहत आलेले पाणी जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी. पाण्याच्या हौदांची निय मत स्वच्छता करून चुना लाऊन घ्यावे.
*टिप : शेतकरीबंधूनी पकावर कटकनाशकाची, बुरशीनाशकाची फवारणी करताना स्वत:ची योग्यती खबरदारी/काळजी घ्यावी.		

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादे शक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान : -

ठिकाण : कृ.म. व., पुणे.

दि. : १६.०८.२०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, पुणे तथा

प्रमुख, कृ ष हवामानशास्त्र वभाग, कृ.म. व., पुणे